БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО
ГЕОФИЗИКА, ГЕОДЕЗИЯ И ГЕОГРАФИЯ
№ 613 / 18.10. 2019 г.
СОФИЯ

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Спартак Керемидчиев - Институт за икономически изследвания на БАН, член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 4.4 Науки за земята, научна специалност „Социална и икономическа география“, обявен в ДВ бр. 51/28.06.2019 г.

Кандидат: ас. д-р Поли Николова Рукова

Становището е изготвено на основание заповед №01-276/27.08.2019 г. и Решение на заседание на научното жури с протокол №1/03.09.2019 г. Съдържанието му е съобразено с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ), Правилника на БАН за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в Национален институт по геофизика, геодезия и география (НИГГГ) на БАН.

I. Обща оценка на кандидата за неговата научноизследователска дейност

Доктор Поли Рукова е магистър по икономическа география от СУ „Св. Климент Охридски“ от 1981 г. От 1983 г. тя работи в Географския институт на БАН, като от 1991 г. е научен сътрудник в него. Цялата й трудова кариера преминава в този институт, който от 2011 г. става Департамент „География“ на НИГГГ на БАН.

Познавам лично ас. д-р Поли Рукова от участие в голям международен проект, финансиран по 6 РП на ЕК, както и от съвместни публикации и участия в конференции. Смятам, че добре познавам нейната работа и постижения.

Ценя високо нейния професионализъм, работоспособност, умения за работа в екип и толерантност.

II. Количествена оценка на съответствието с минималните наукометрични национални изисквания и изискванията на Правилника на НИГГГ на БАН

Чрез задълбочено запознаване с представените от кандидата публикации, справки и документи мога да дам следната оценка за покриване на минималните наукометрични национални изисквания и изискванията на Правилника на НИГГГ на БАН.

По отношение на група показатели А е налична докторска степен на кандидата на тема: „Влияние на международното разделение на труда върху локализацията на производството на облекло в Югозападна и Южна Централна България“. Представена е справка за регистрация на дисертацията в НАЦИД.

При група показатели В са представени 10 броя научни публикации, като алтернатива на хабилитационен труд. Тези публикации са индексирани и реферирани в световната база данни - SCOPUS. Тематично публикациите се отнасят в три области: регионално развитие, проблеми на локализацията и на глобалните мрежи за производство в текстилната индустрия и индустрията за производство на облекла, проблеми и социална география на здравето, в т.ч. сравнителни анализи на здравните системи и социална помощ при лечение на диабет и хронични заболявания. Всичките публикации от групата са свързани с темата на конкурса и като количество и качество са напълно

равностойни на хабилитационен труд. Общият брой на събраните от тези публикации точки е 100,45, при изискуем праг от 100 т.

По отношение на група показатели Г са представени 15 научна публикации в нереферирани списания с научно рецензиране и в редактирани колективни томове и 4 глави в колективни монографии. Приемам представения списък с тези публикациите. По този начин събраните точки от група показатели Г са 220,01, при изискуем минимум от 220 т.

По отношение на група показатели Д, д-р Рукова е представила три публикации, които са многократно цитирани в издания от световната база данни SCOPUS, които й носят 120 т. при минимален праг от 60 т.

При сумиране на събраните точки по всички групи показатели са получава 490,46 т., при минимален праг от 430 т.

По този начин както по отделните групи показатели, така и сумарно ас. д-р Поли Рукова напълно отговаря и надвишава минималните наукометрични национални изисквания и изискванията на Правилника на НИГГГ на БАН.

III. Оценка на резултатите и научния принос на кандидата

Основните приноси на кандидата могат да бъдат обобщени в следната научна проблематика, които обхващат и систематизират научната й продукция:

- Регионални проблеми на икономиката в преход
- Социална география на здравето,
- Проблеми на местните общности, свързани с опазване на околната среда

По първата проблематика научните приноси на кандидата могат да се систематизират по следния начин:

- Разработени са проблеми на националната политика за регионално развитие в контекста на интегриране на страните от Югоизточна Европа и използване на специфични инструментариуми като при районите за целенасочено развитие за трансграничното сътрудничество.
- Установени са регионалните особености на икономическата активност на населението през декадата 1900-2000 г.
- Разкрити са спецификите на пазарите на труда в Южен Централен и Югозападен райони за планиране в контекста на присъединяване на страната към ЕС
- Изведени са местни проблеми на развитие на общини като Бургас и София, Кърджали, общини от Бургаска област и област Смолян с акцент върху икономическото преструктуриране, трансграничното сътрудничество, жизнената среда и пазарите на труд.
- Обоснована е необходимостта от териториално диференциран подход в изследванията на риска на жизнената среда и определяне на уязвимите социални групи население.
- Разработен е цялостен подход за оценка на преструктурирането на индустриите и е оценен ефектът му върху регионалното развитие в преходни икономики. Направени са препоръки за омекотяване на ефектите от глобализация на тези индустрии.

- Установени са конкурентните предимства на трудовоинтензивни икономически сектори в България и други страни в преход и са предложени политики за тяхното развитие.
- Специален акцент в индустриалните изследвания е поставен върху значението на трансграничните производствени мрежи с Гърция и Турция за развитието на производството на облекло в граничните области в България.

По отношение на втората проблематика на научноизследователската работа на кандидата, могат да бъдат подчертани следните приносни моменти:

- Оценено е влиянието на ресурсите на социалната среда (извън здравните услуги) върху възможностите на хронично болните хора да управляват начина си на живот в дългосрочен план в България.
- Установени са системни проблеми на здравеопазването в България от гледна точка на лечението, рехабилитацията и обучението в самообгрижване на диабетно болни лица и са разработени предложения за преодоляването им.
- Изведени са положителните и негативните ефекти на социалната среда върху подкрепата на самоуправлението на хронично болните в трите моделни географски района в България.
- Поставени са основите за използване на социалните мрежи за подкрепа на хронично болните с диабет тип 2 по отношение на храненето и диетата, които са ключови в самоуправлението на болестта, като начин за самоорганизация и преодоляване на проблемите на слабата координация между отговорните участници в подпомагането на диабетно болни пациенти.

По третата научна проблематика могат да бъдат изведени следните научните приноси на кандидата:

- Установени са слабости при институционалната координация и взаимодействие при установяване и решаване на проблеми на околната среда в община Бургас и са предложени решения за преодоляване на дефицитите и активизиране участието на местните общности.
- Направена е оценка на здравословното състояние на населението в райони с екологични проблеми на гр. Бургас и са разкрити връзките между замърсяването на околната среда и заболеваемостта на населението по основни групи болести.

Разработките на ас. д-р П. Рукова доказват изследователския й капацитет и професионализъм в областта на посочената по-горе научна проблематика, използването и адаптирането на актуален и подходящ инструментариум за извеждане на оригинални научни резултати, които имат теоретично значение и практично приложение. От представената научна продукция се разкриват способностите на ас. д-р П. Рукова да извежда важни социално-икономически проблеми и да намира аргументирани научни и управленски решения за тях.

IV. Оценка на оригиналността на представените трудове и на достоверността на представените научни данни

Постигнатите от доц. д-р П. Рукова научните приноси са оригинални и определено представляват новост за науката, както и потвърждават и обогатяват съществуващото знание. Те са плод на самостоятелни и колективни усилия дирене с активно участие на ас. д-р П. Рукова. За получаването им е разработвана и използвана научно обоснована

методология от различни клонове на науката, както и достоверни източници на информация.

В хода на подготовка на настоящото становище не съм получил сигнали за плагиатство. Като познавам много добре моралните качества на ас. д-р П. Рукова, напълно изключвам възможността от такива сигнали.

V. Критични бележки и препоръки

Препоръката ми към кандидата се свежда до следната:

- Да се опита да обхване част от многобройните си изследвания в самостоятелна монография.

VI. Заключение

Представената от ас. д-р Поли Рукова научна продукция по обем, структура, качество на научните резултати и приноси очертават нейния профил на изграден и изявен изследовател в обхвата на проблематиката на обявения конкурс.

Научноизследователската и публикационната работа на кандидата и постиженията от нея напълно отговарят и надвишават всички количествените и качествените изисквания за заемане на академичната длъжност "доцент" в Националния институт по геофизика, геодезия и география на БАН.

Това ми дава пълно основание да подкрепят избора на ас. д-р Поли Рукова **ЗА заемане на академичната длъжност „доцент"** в професионално направление 4.4 Науки за земята, научна специалност „Социална и икономическа география", за нуждите на Националния институт по геофизика, геодезия и география на БАН.

17.10.2019 г.

Член на журито:

(п)